

Tröste-bref til
hög-wällborna fru
grefwinna Christina Anna
Mörner födder Bi...

Brenner, Peter,

1700-1829 81 Cbza 1716 Bielke

National Library
of Sweden

Röste = Bref

Till

**Hög = Mållborna Fru
Brefwinna**

CHRISTINA ANNA

MÖRNER Södder BIELKE

Syster des

Högtålsfelige Herz Paders

Nu hos Gud ewinnerligen Sahl.

Hög = Mållborne Herz Brestwen

NILS BIELKES

Hödeliga Bränfalle.

Stält

af

Det **Hög = Grefliga Mörneriska Husets**
Högst förbundne och ödmjukaste Tjenare

Pet: Brenner.

Den trycklige
GÖRHEBORG / Tryckt hos Zacharias Hagemann

1716

Napt hade iag slutit min Predikan i thet Hög- Grefweliga Hof-
 wet / om Christi Inridande til Jerusalem / och enfaldigt förestått hu-
 ru Gud plågar under Tiden pröfwa vår Hörsamhet / i ty han be-
 gårar Afninnan och Solan af oss / thet är: Wårt Godz och eljest
 hwad oss kært är: Sij! tå inlupo the sorgelige Tjändender / at then
 högste Guden igenom Döden hade tagit ifrån Hög- Wälborna Fru
 Grefwinnan Hennes Högståfkelige Herz Fader. Wijd samma Tilfäl-
 le förmärkte iag / huru then naturliga Empfindtligheten uthi ett dngdigt
 Barns ömma Hierta / emot den som näst Gud warit Uphofwet til des tim-
 meliga Lijf / kom intet allenast åstad Tårar / hwilka the gamla kallade ett
 säradt Sinnes-Blod; Stan thet syntes som thetta Dödz Bodet aldeles ige-
 nom Sorg wille döda thet kårliga Dotter Hiertat. Mig inföllo öfwer then-
 na Händelsen desse Tanckar i Hogen:

Så är med oss bestålt: Så är vårt Stånd på Jorden;
 Ett Ting af det en sielf sitt största Nöije tar:
 Och hwad at nöija en / sitt högsta Nöije har /
 Thet är så wäl mot sin som mot vår Wilja wordet.
 Kått offta något som vårt Nöije måst förstörer;
 Snart gör thet oss förnögd / snart thet oss Ungzlan förer:
 Så är med oss bestålt; Wår Werld oss intet gifwer /
 Thet en så snart wår Sorg / som thet vårt Nöije blifwer.

Jag weet intet antingen Hög- Wälborna Fru Grefwinnan liufware Nöije hade
 af des ewinnerligen Sahl. Herz Fader / eller och han af sin aldrasåtaste
 Grefliga Dotter i Lijfztiden; Ty ehuruwål man gemenligen håller före at
 Kårleken emellan Föråldrar och Barn mehra neder än up at stiger / så finnes
 dock Exempel nog som betyga at thesse senare ålfat the förre högre än theras
 eget Lijf: Men then sinnens Bestörtning som igenom thetta timade Dödzfal-
 let Hög- Wälborna Fru Grefwinnan öfwerkom / förplichtar mig säkert tro
 then

then Sahl. Herz Fadren varit en ibland the aldrakäraste hon någonsin hoff
 at hugna sig af på Jorden. Förlusten af ett Ting som Hiertat måst hugnar
 i besittanduet / gör Sorgen fullkomlig stoor wijs bortmistandet af thet samma;
 Hvem kunde då förtänckta Hög: Wälborna Fru Grefwinnan. At
 hon nu badar sina milda Ögon i salta Tårar? Ty HÆReen hafwer
 swärliga bedröfwat henne. Ruth: 1. v. 20. Hoo wille undra at
 Kärleken säradt och serskräckt af ett så grymt BodsKap ické så straxt i försto
 ne later råda sig? Jag tänckte wijs mig sielf så iag såg huru man bemödde sig
 första Stunden at tala Hög: Wälborna Fru Grefwinnan denna
 Sorgen uthur Sinnet / hwad Gudzmannen Elisa sade til Gehasi om then
 Sunamitiska Qwinnan hwilken war Hierteligen sorgse öfwer hennes enda
 Sons död / Låt blifwa henne / förty hennes Siäl är bedröfwat.
 2. Kon. B. 4. v. 27. Thet kunde ey annat wara then sorgbundne Fru Gref
 winnan måste wijsa the första tröstare af med sådane eller dylike Ord: Går
 ifrån mig låter bitterliga gråta / farer ické effter at hugswala mig. Esa:
 22: v. 4.

En häfftig Wattusflod om man des Lopp wil hämma/
 Han öfwerwallar Land och Strand ;
 Thet Qual som aldramåst wårt Hierta plågar klåma/
 Och när of trycker swårt Gudz Hand/
 Gör våra Sinnen at the sig ey straxt besinna ;
 Wij kunna alltid ey
 Så under Plågan of som thet sig borde / ney
 Wij kunna intet of så under Plågan finna.

Men huru länge och huru wijsa skal min nådiga Fru Grefwinna lämna
 hennes Sorg en fri Engal? Jag gillar intet the wilde Thraciers Seed the thet
 woro rätt glade / spelade och dansade när theras närmaste Wänner hade nyh
 slutit ögonen til i Döden: Euripides må förswara med hwad Skidhl han så
 dant berömer. Thet är ja så / när våra sinnens Lugn igenom en Olyckes och Be
 dröfwelses Storm är uphåfwen / så kunna wij intet så straxt besinna of: thet heter

Ex vento qvæ fuit unda furit.
 Fast Stormen något stannar dock seer man Wågar gå.
 Iron

21. a

Tren gör ej wäl til Gudz Barn / men hon gör icke then Menniskliga Na-
turen Sorg och Kännelös : Sielf Trones Fader är icke så starck at han in-
tet skulle fölla Tårar när Gud tager det lårt war ifrån honom. 1. Mos :
B. 23. v. 2. Men icke thes mindre finner iag at lijka såsom Kärleken befal-
ler och begråta våra käre anhöriges Frånfälle / så råder och binder Förnuftet
jämte Gudz Ord / at wis sådant måtteligen skola göra : Ty Christne så icke
sörja som Hedningar the intet Hopp hafwa. 1. Thest : 4. v. 13.

När Sorgen får för mycket hos oss råda /

Förwiler hon Förnuft och Wett :

Hon gör at Lijf och Hälfa står i Wada :

Man har ther på Exempel sett.

Ett starckt och häftigt Regn plår jordens Fruchter skämma :

Wår Sinnens Harpa plår en mycken Sorg förstämma.

Tillstånd nädiga Fru Grefwinna igenom thessa ödmuکه Rader så öfwer-
tala Henne ifrån ett ofkåhligt och omåtteligt Sörjande öfwer den Hög. Wäl-
borne Grefwens des Högstälskande Herr. Faders Hådanfärd uhr Werldes
ne ; Andock en märkelig Dehl af Hög. Wälborna Fru Grefwinnans
Jordiska Nöije synes wara Henne affkuren ; Så finner iag dock at hon förföljande
Omständigheter har största Skähl at moderera och styra Sorgen / samt stäl-
la sitt Sinne tilfredz under Gudz Faderliga Behag : Jag twiflar icke / så
framt Hög. Wälborna Fru Grefwinnan täckes försambla sina af Hier-
tans Sorg förströdde Tanckar / och med nogare Effertänckande betrachta /
hwad iag nu kommer at anföra til en wälment Tröst / at ju Hugswalelsens
Gud skal låta thet hafwa sin Effertryck. En Menniskia har intet Macht
at skada sig på något Sätt / hwarken til Lijf eller Hälfa / så framt hon ic-
ke wil beswåra sitt Samwet / och som en Sielf Spilling göra sig förlustig
af Himmelen ; Utan fast mehra befales hon at sköta sin Hälfa och för-
dra Köttet. Rom : 13 : v. 14. I följe af hwilken Gudz Ordning /
hwar och en är skyldig at taga sig i Acht / för alt som Lijfwet skadar eller
förkorttar. Nu är wäl oremotfäjeligen ibland våra Affecter knapt någon
som mehra skader Menniskian til Sinne / Lijf och Hälfa / än en förmycken
häftig och långsam Sorg. Ty af Sorg kommer Döden / och
Hiertans Angest förswagar Kraffterna. Syr : 38. v. 19. Hwad
får

får Menniskan af alt sitt Bestimmer / uthan Sweda / Grämsse och Sorg
i alla sina Lifsdagar / så at och hennes Hierta icke kan hafwa Ruo om Nat-
tana / therföre märkte iag at intet är bättre ther uthi / än at wara glad och
sara wäl med sig i sina Dagar / säger Salomo.

Naturen sielf han styr hwad skadligt är :

Hwi styr man en thet som wårt Liff affår ?

Grefwinna Eder Sorg så wähl Ehr Hålsa skadar
Som Edra Ögon / när the sig i Tårar bada.

Här näst kommer billigt at öfwerwägas / huru förgäfwes thet är medelst ett
eensinnigt Sörjande / wilsa lika såsom sättia sig emot Himmelens Slut :
Ty hoo kan nånsin rätta thet Gud gör krotot. Pred : 7. v. 14.
Om min Nådige Fru Grefwinna kunde nu giuta Tunnets Tårar /
så weet iag hon kunde ther med gråta sig Ögonen uth / men ändå aldrig gråta
then Sahl. döda Gref BIELKE til at blifwa lefwande igen. En må
sörja / qwida och pusta så mycket han wil af Dödlighet / han blir ther igenom
intet lyckeligare : Tusende Exempel finnes uppå sådane / hwilka hafwa sörgt
sig från Wett och Förstånd ; Men ingen påminner iag mig hafwa läst om /
som hafwer sörgt sig ifrån sin Ölycka och Sorg / ther med at han stadigt greet
och sörgde ; Ty ju mehra man sörjer / ju wärre thet blir. En Fogel som
är instängd i Buren / han må ställa sig ehuru wilder han må häppa och fly-
ga therinne / hwad uträttar han annat än Wingarne blifwa förlahmade / Hus-
wudet sargat af Järngalvrone / och äntlig blifwer han trötter / men måste än
då sitta qwar och på sidstone lära siunga ; Therföre

Hwad intet ändras kan / man lijda måste gärna :

Tbet är förgäfwes at mot Udden wilja spiärna ;

Grefwinnan såfångt sielf sitt egit Öwahl gör stort /

Ty oförändrat blir hwad Gud har en gång gjort.

Ötterligare så lærer Hög-Wälborna Fru Grefwinnan sinna thet was
ra obilligt / igenom en fråtande Sorg sitt ädla Hierta förtära / om hon beha-
gar söra sigh til finnes / huru thetta Lijdandet som Henne nu öfwergår / män-
ga i Berldene träffat / the doch ehuru swårt the sig i förstone ther wijsd gifo
wit / änteligen fattat Tröst och följt Syrachs Råd / så lydande : Låt icke
Sorgena

21. a

Sorgena in uthi Hiertat / uthan slå henne ifrån tig / ty then
döde är intet igen kommande / thet hielper honom intet / men
tig gör tu Skada / thesfore sedan then döde nu i Roo ligger /
så wänt och tu igen at tänckia på honom / tag åter Hugswa-
lelse igen / at tu icke sorgfull warder. Democritus ifrån Abdera
läsward Dario Konungen i Persien hans döda Gemähl / öfwer hwilkens
Fränfälle Konungen wille gräma sig til dödz / göra åter igen lefwande / om
man wille skaffa honom all Nödorfft ther til ; I sådant Hopp hölt han Ko-
nungen en lång Tijd / til thes han på sidstone ett endaste Styck / allenast ber-
gårade / nemblig / tre Namn af sådane Personer / hwilka 40 Åhr i Wer-
dene lefwat / och aldrig haft någon Bedröfwelse ; Thetta syntes nu wäl wa-
ra möjeligit at göra för en så mächtig Herre som regerade nästan öfwer he-
la Asien , men då man effter sådane länge sökt / doch likwäl intet kunde finna /
talade Democritus med smystrande Mun til Konungen / och sade : Er tu
non pones modum Luctui tuo , O Rex , cum neminem uspiam do-
loris immunem reperire possis. Och tu min Konung wil intet
uphöra en gång at sörja / så tu likwäl ingen Nenniskia finner
then ther frij warit för Sorg.

Swad är det at at iag med Sorg mig plägar ?

Tu mehr det blås ju högre drifwa Wägar.

Iag är ey den i Dag som ensam Sorgen har ;

Hur' mången redan för mig Sorgsen warit har ?

Hur' mången effter mig lär sina Ögon wäta ?

Grefwinna tänck ther på och lär Ehr Sorg förgåta.

Ännu måste Hög-Wälborna Fru Grefwinnan i sitt Sinne ju til-
stå / at thet wore obilligt förmycket gräma sig öfwer thetta Dödzfallet / om
hon med tacksam Hierta emot Gud i hugkommer then dyra Näden / at then
Högste intet borttagit des Högtälsfelige Herz Fader då hon ännu i
det Stånd war / hwarest hon intet uthan märkelig Affaknad den Faderli-
ga Omwårdnaden kunde mista : Men sedan Himmelen har behagat låta
then Hög-Wälborne Sahl. Herz Grefwen så länge lefwa / at han
sick niuta den Hugnad / och see sin aldralswaste Dotter i ett så wälsignat
och

och högt Åhrestånd sig besinna/ at hon intet Förnåhmare eller Lyckeligare sig wille eller kunne önska: Så tyckes mig at min Nådiga Fru Grefwinna icke så stor Orsak har at qwälja sig fast den Käraste Gref BIELKE är död som hon icke skulle ännu hafwa större Skickl at glädia sig öfwer det then Aldrakäraste Gref MÖRNER lefwer; Hwilken må wäl säija til Hög-Wälborna Fru Grefwinnan i wiß Mening hwad Elkana sade til sin Hustru: Hanna hwij gräter tu/ och hwij åter tu icke/ och för hwad Saak är tite Hierta så illa tilfredz: Är iag dig icke bättre än 10. Söner. 1. Sam: 18. Detta hoppas iag wara thet kräftigaste Argument at dämpa Sorgen.

Then mehra får/ än som han mister;

Then ingen Ting af Lyckan brister;

Hon skialigt ey sig kan beswåra.

Fast Grafwen tar en BIELKES döda Kropp/

Sitt Huswud doch än MÖRNER lyfter opp:

Grefwinna Tålmod hon här uthaf måst lära.

Sidst lindrar detta Hög-Wälborna Fru Grefwinnans Sorg/ om hon behogar betäncka at then Hög-Wälborne Sahl. Herz Grefwen/ hunnit til en så hög ålders Mått at han nästan intet wißdare kunde komma; Han har ju öfwerträdt then Mosaiska Terminen som Menispians Lefnad ordinair sättes. Psal 90. v. 10. Och war alltså hans död intet mehr oförmodelig; Låt wara om han just intet denna Tiden affomnat/ tror iag at Hög-Wälborna Fru Grefwinnan sielf i sitt Sinne aldrig kunnat göra sig mycket längre Hopp om hans Lifzlångd. Fördensfull när thet kommer/ hwilket man redan förestått sig oundwiskeligen snart skulle komma/ måst thet icke så särdeles sära Hiertat. Herren wille intet hålla Jona til gode/ at han bedröfwade sig öfwer then förwisnade

21. a
nade Kurbizen/ hwilken war upwuxten at skuggia Propheten öfwer Hus
wudet/ ehuruwäl Jonas mycken liden Tijd af hans Skugga fick weders
qwäckia sig: Denne förtalne Kurbizen har hon Nådiga Fru Grefwinna
en lång Tijd haft at hugna sig af/ Menar hon då at hon nu skä
liga wredgas när Kurbizen förtorkas. Jon: 4. v 9. Jag sä
ger thesfore: Grät icke. Luc: 7. v. 13. Gud uppehålle Eders
Nåde med des högtålskelige Gemåhl wiid långt Lifs och alsköns Nöije!
Then ewinnerligen Sahl. Hög Wälborne Grefwen lämnas af mig
thenne Aminnesses Skriff:

Jag sätter Hielte på tin Graf-Steen thessa Orden;
Gref BIELKE war en bland the störste Män i Norden:
En Man then i sin Tijd har warit Turkars Rijs;
En Man then Tyskland och ett Frankrijsk höll i Prijs:
En Man then alt hwad som en man kan hafwa hade.
En Man för hwilken sidst sig Ufswund nederlade
En Man then i sig sielf och i sin Barn på Jorden
War stoor / men äntlig nu i Himlen större worden.

J. Hast den 4. Decemb.
Anno 1716.

